

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/50/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424201040
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424201040.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, v súčasnosti v starostlivosti Centra pre deti a rodiny D., E. X, XXX XX D., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matka F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. F. H., t. č. v ÚZVJS Sučany, Družstevná 1611/2, 038 52 Sučany a otec neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e u mal. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2, 976 46 Valaská.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa § 62 a ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je matka povinná uhrádzať na účet Centra pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2, 976 46 Valaská.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej aj „ÚPSVaR“), dňa 27.03.2024 doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom podnet na začatie konania o nariadenie u maloletého A. B. C., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť. V podnete na začatie konania ÚPSVaR uviedol, že u maloletého Okresný súd Žiar nad Hronom pod č. k. 25P/152/2023-39 zo dňa 11.01.2024, právoplatný dňa 04.02.2024, súd nariadil výchovné opatrenie – pobyt mal. A. B. C. v Centre pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2 (ďalej aj „CDR“), na dobu šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. V starostlivosti CDR sa maloletý nachádza od 27.10.2023. O maloletého sa matka žiadnym spôsobom nezaujíma, osobne ani telefonicky neprejavuje o dieťa záujem. V roku 2020 došlo v rodine k úmrtiu mal. I.. Okresný súd Žiar nad Hronom pod č. k. 2T/56/2021-111 zo dňa 24.06.2021 vydal trestný rozkaz, ktorým obvinení rodičia mal. I. boli uznaní za vinných pre prečin usmrtenia, za čo im bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, pričom súd výkony trestov odňatia slobody podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. V roku 2022 opätovne došlo k úmrtiu ďalšieho dieťaťa, a to mal. C., za čo boli rodičia maloletej uznaní vinnými z prečinu usmrtenia, za čo im bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, pre výkon trestu odňatia slobody boli zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4T/28/2023-281 zo dňa 14.11.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/15/2024 zo dňa 14.03.2024. V súčasnosti nie je žiaden rodinný príslušník ochotný a schopný zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletého A.

B. C.. Vývin maloletého dieťaťa je vážne ohrozený a to tým, že mimo Centra pre deti a rodiny Valaská nie je nikto schopný a ochotný zabezpečovať jeho starostlivosť počas trvania odňatia slobody rodičov maloletého.

2. ÚPSVaR k podnetu pripojil rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 2T/56/2021-111 zo dňa 24.06.2021, obžalobu Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom voči matke maloletého dieťaťa pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona.

3. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky dňa 30.05.2024, ktorá bola na pojednávanie riadne a včas predvolaná do výkonu trestu v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica s možnosťou vyjadriť sa v lehote 5 dní, či žiada byť eskortovaná na pojednávanie, resp. súhlasí, aby súd vec prejednal v jej neprítomnosti s upozornením, že ak sa nevyjadrí, súd bude považovať, že súhlasí s vykonaním pojednávania v jej neprítomnosti. Matka sa vo veci nevyjadrila a ani nežiadala súd o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámením s obsahom pripojeného spisu a bol zistený tento skutkový stav veci.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 30.05.2024 odporučil návrhu vyhovieť, keďže najvhodnejším riešením pre dieťa je nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť v zariadení, kde sa v súčasnosti aj nachádza od 27.10.2023. Uviedol, že nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému je v jeho najlepšom záujme a to vzhľadom k tomu, že nikto z rodinných príslušníkov nie je schopný a ochotný zabezpečovať jeho starostlivosť počas trvania odňatia slobody rodičov maloletého. Matka maloletého sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚZVJS Sučany. Bola uznaná vinnou pre prečin usmrtienia rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4T/28/2023-281 zo dňa 14.11.2023 a otec v rodnom liste maloletého nie je uvedený.

6. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom doporučila návrhu vyhovieť a nariadiť ústavnú starostlivosť maloletému, ktorá je v najlepšom záujme maloletého o ktorého sa v súčasnosti nemá kto starať, čím by bol ohrozený jeho zdravotný stav.

7. Maloletý A. B. C., nar. XX.XX.XXXX je narodený mimo manželstva rodičov matky F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. G. F. H., toho času vo výkone trestu odňatia slobody ÚZVJS Sučany. Jeho otec nie je uvedený v rodnom liste, domnelý otec je J. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto G. F. H., ktorý sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ÚZVJS Dubnica nad Váhom. Obaja rodičia boli uznaní za vinných rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4T/28/2023-281 pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, za čo im bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Pre výkon trestu odňatia slobody boli obaja rodičia zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2024, čo mal súd zistené z citovaného rozsudku.

8. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

9. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a

iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

12. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že maloletý A. B. C. bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/152/2023-39 zo dňa 11.01.2024 umiestnený v Centre pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2, 976 46 Valaská, na základe nariadeného výchovného opatrenia na dobu šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Maloletý sa v starostlivosti Centra pre deti a rodiny nachádza od 27.10.2023, čo mal súd zistené z oznámenia zariadenia zo dňa 25.03.2024 (č.l.5). Rodičia maloletého, a to matka a domnelý otec J. C., sa v súčasnosti nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody v ÚZVJS Sučany a Dubnica nad Váhom. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.

k. 4T/28/2023-281 zo dňa 14.11.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/15/2024 zo dňa 14.03.2024 boli uznaní za vinných z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona za čo im bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov. Pre výkon trestu odňatia slobody boli zaradení do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2024. Táto skutočnosť je prekážkou toho, aby jeho rodičia mohli osobne zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Nakoľko bol by vývin maloletého vážne ohrozený tým, že mimo Centra pre deti a rodiny Valaská nie je nikto schopný a ochotný zabezpečovať jeho starostlivosť počas trvania odňatia slobody rodičov maloletého dieťaťa, súd vo veci samej nariadil ústavnú starostlivosť, a to v zariadení, v ktorom sa maloletý nachádza už od 27.10.2023 na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Žiar nad Hronom č. k. 25P/152/2023-11 zo dňa 20.10.2023, ktoré sa stalo vykonateľné dňa 20.10.2023 a právoplatné dňa 16.11.2023.

22. Súd zároveň uložil matke povinnosť prispievať na výživu dieťaťa na účet zariadenia CDR Valaská, pričom výšku vyživovacej povinnosti určil vo výške 30 % sumy aktuálneho životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „minimálne výživné“, ktoré je povinný platiť každý rodič, a to bez ohľadov na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Súd matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletého v minimálnej stanovenej výške 30 % zo sumy životného minima, keďže majetkové pomery matky nie sú známe a keďže súd ustálil, že nie je v jej možnostiach prispievať na výživu maloletého vyššou čiastkou, keďže je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. V súlade s § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd uložil matke povinnosť platiť výživné na účet Centra pre deti a rodiny Valaská.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na odvolací súd, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho urobí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplniť až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).